

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАЛЧЫ ОРОЙУОНУНААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭҢИТТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

№ 130 (3930)

1970 сыл. Сэтинньи 3 күнэ
ОПТУОРУНЬУН

Техсера 40 сыла
Сыаната 2 харчы

Советскай Союз үлэһиттэрэ! ССКП КК от бийынааҕы Пленумун уураахтарын олоххо киллэрэр иһин, тыва хаһаайыстыбатын салгыы өрө көтөбөр, кини материалнай - техникскэй базатын бары дьаһалларыннан бөбөргөтөр иһин дьаныардаахтык охсуһун!

(ССКП КК Улуу Октябрьскай социалистическай революция 33 сыла туолуутугар ИҢЫРЫЛЛАРЫТТАН)

МОЛДАВСКАЯ ССР. Первой май аатынан Тираспольда химкислорбонн оҕорор завод быһыл 135 молуһуөн быакка оҕоруот аһык уонна отонкоох аотор кислорболорун оҕорон таһарыада.
Снимокка: Светлана Козина (хэһис) уонна Элиада Бозикоская оҕоруот аһык кислорбоннны ыһтарга бөлөһүннэлэр.
В. Драйшнер фотота. ССТА фотокромкаста.

ССКП XXIV съедин көрсө оройуон үлэһиттэрин социалистическай ЭБЭҔЭЭТЭЛИСТИВЭЛЭРЭ

Советскай дьон бүтүүнүн курдук, оройуон колхозтаахтара, рабочайдара, бары үлэһин итиллөөччилэрэ 1971 сыл кулун тутарга Советскай Союз Коммунистическай партиятын учараттаах XXIV съёһе ыһтырыллыбытын үрдүк өрө көтөбүлүүһүн иһиттилар. Оройуон колхозтара, совхоза, промышленнай предриятиелара, тутуу, эргин о.д.а. төриэлэлэрэ итиллэткэ соруктарыт уонна улуу сардыт В. И. Ленин төрөбүтэ 100 сыла туолуутун чаһыгар ылыммыт социалистическай эбэһэтэлиститиболорун чыһаахтык толорор иһин күүстэрин харыстаабыкка үлэһиттэр.

Алтыннык 1 күнүөһө турутууча госуодрствоһа үтү атымлаһын былыкка 102 бырыһман туолла. Госуодрствоһа туттарыллыбыт сүөһү 86 бырыһмана үрдүк уобуулааһын барда. Ордух үчүтэй көрдөрүүнү оройуон сылыһытара ситистилэр. Кэминни түөрт сылга аас сүүстүү биһиттон 80-тан итэҕэ сүөх кулун ылыммын. Быыл алтыннык 1 күнүөһө турутууча 100-тү биһиттэн 88 кулун итиллэп турар. Субуруускай аатынан совхоз уонна Эрилик Эристин аатынан колхоз республика уонна Российскай Федерацията бастык хаһаайыстыбаларын ахсаанытар иһирдэлэр.

Оройуон алта промышленнай төриэлэлэрэ биэс сыллаах былаан соруудахтарыт аһара толорор кыахтанылар. Восток комбинат алтыннык 7 күнүтөр заловой уонна табаарынай бордууксууһун оҕоруу, оҕоһулуубу бордууксууһун туһада таһарыт, нобилинньэһэ өгөһү оҕоруу сыллааһы былааннарын толортоот. Оройуоннааһы типография коллективэ лекционнай юбилей чыһыгар итиллэткэ соруудаһын 4 сыл 9 мй иһин толорорго эбэһэтэлиститибэ ылыммыт. Ити сорутун чыһаахтык толордо. Тутуу учуаастаһа сыллааһы былаанны 40, межекохозстрой 23 тыһ. солкуобайынан аһара толортоотулар.

Оройуон үлэһин итиллөөччилэрэ республика «бестит» коллективтара—

«Якуталмас» трост, Якутскайдааһы тиригатах таһаһын оҕорор комбинат, «Якутгэдрострой», тутуу управленнети, өрүс Якутскайдааһы шорда, биһиги оройуонкут Эрилик Эристин аатынан колхоза съезд иһиннээһи куоталаһын бычымын иһи-бастаһи көтөһүттөрүн ис сүрүктөрүттөн биһиринилэр. Оройуон үлэһин итиллөөччилэрэ бу көрө бычымын өһөн, аһыс биэс сыллаах былаан соруудахтарыт болдоһуу иһин толорорго, калор итиллэкаһа биэс аһыс тыһээрэ, онон партия учараттаах XXIV съёһин үлэһэ ситиһиннээһэ көрсөргө маннык үрдэтиллэбит социалистическай эбэһэтэлиститиболорун ыланаллар:

1. ТЫА ХАҔААЙЫСТЫВАТЫГАР.
1970 сылга былаанны таһынан госуодрствоһа 100 тонна эти, 950 тонна үтү туттарарга, үтү заловой маннык былаанны 520 тоннаһи аһарарга госуодрственай былаангы көрүлүбүттөрө 400 тоннаһи элбөк ыһах сүөһүнү иһтарга. ССКП XXIV съёһе аһыллар күнүн эти госуодрствоһа туттарыт сыл аһартаһа былаанны толорон көрөргө. Үтү атыллыһын 1971 сыл бастык кварталынааһы былаанны кулун тутар 20 күнүтөр толорорго.

2. ПРОМЫШЛЕННАЯ ТЭРИЛТЭЛЭР
1970 сылга былаанны таһынан 108 тыһ. солкуобайдаах заловой бордууксууһун оҕорорго, оҕоһулуубут бордууксууһун бастарыт былаанны 36 тыһ. солкуобайынан аһарарга. 1971 сыл бастык кварталлааһы соруудахтарыт кулун тутар 20 күнүтөр толорорго. Ол иһингөр бэһэһэ комбинат уонна типография кварталлааһы былааннарын съезд аһыллар күнүтөр толоруохтара.

3. ОРОЙУОННААҔЫ КОММУНАЛЬНАЯ ТЭРИЛТЭЛЭР УОННА ТУПСАРАН ОҔОРОУ КОМЕННАТА

1970 сыллааһы былаанны 120 бырыһман толорорго, эбэтэр былаанны таһынан 20 тыһ. солкуобайдаах заловой бордууксууһун оҕорорго, оттон 1971 сыл

бастык кварталлааһы былаанны кулун тутар 20 күнүтөр толорорго.

4. ОРОЙУОН ТУТУУТУН УЧААСТАГА
1970 сылга былаанны таһынан 100 тыһ. солкуобайдаах тутууку ыһтарга.

5. «МЕЖКОХОЗСТРОЙ»
Сыллааһы былаанны таһынан 100 тыһ. солкуобайдаах тутууку ыһтарга. 1971 сыл бастык кварталынааһы былаанны съезд аһыллар күнүтөр толорорго.

6. 1050 №-ДЭЭХ СУОЛ УЧААСТАГА
1970 сыллааһы былаанны 7 тыһ. солкуобайынан аһара толорорго. 1971 сыл бастык кварталынааһы былаанны кулун тутар 20 күнүтөр дьери толорон тиһэрэ.

7. 1946 №-ДЭЭХ СУОЛ ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ УЧААСТАГА
Сыллааһы былаанны биэр тыһ. солкуобайынан аһара толорорго. 1971 сыл бастык кварталлааһы былаанны кулун тутар 20 күнүтөр дьери толорон тиһэрэ.

8. ОРОЙУОН ЭРГИЭНИН ТЭРИЛТЭЛЭР

Сыллааһы былаанны таһынан 28 тыһ. солх. суумалаах табаары нобилинньэһэ атыллыһыт эбэтэр табаар эргирин былаанны 103, общественнай аһыһыс былаанны 100,4 бырыһман толорорго. 1971 сыл бастык кварталынааһы былаанны кулун тутар 25 күнүтөр толорорго.

9. ОРОЙУОННААҔЫ СИБЭС СУБЕЛА УОННА ЛИНИЕНЭИ-ТЕХНИЧЕСКЭИ СЫАХ

1970 сыллааһы дохуот кэриһини былаанны 101 бырыһман, 1971 сыл бастык кварталынааһы былаанны кулун тутар 20 күнүтөр, оттон бэһэһэ сүүтү былаанны 101 бырыһман толорорго. Оройуон бары колхозтара, Субуруускай аатынан совхоз, промышленность, тутуу, эргин төриэлэлэрэ ис кыахтары мунуутуурдук туһаһан, коллективийн режимин кыһаһаһыт тутуһан туран үлэ оҕорон таһарытыт мунуутуурдук үлэһэ бордууксууһа бэйэһэ турар сыанатын чыһытар сорууһаллар.

ССКП райкомун бюротугар өхтөһүннөр ыһырылларын кизигин өйүүһэ

ССКП райкомун бюрота «Өтөн» совхоз сүөсүбүттэрэ уонна специалистара муччат сүөһүнү кыһыһын уотууга таһарыт ыһырылларын өһөһүн туһунан боһуоруһу көрдө.

Бюро бары хаһаайыстыбалар салайааччыларын, парткомпарын, нобилинньэһэ Советтарын, партийнай, комсомольскай, профсоюзнай тэрилтэлэри бу ыһырыһын бары колхозтаахтарга, совхоз рабочайдарыгар кизигин дүүһэлтэллэригэр, дирекция өйдөтөн туран өйөтөллөрүтэр эбэһи көстөтө. Кизилэр кыһыһыкка сүөһү элүүтүн-сүтүүтүн таһарбат, мунуутуурдук уобуутун ситиһэр иһин биһирдин сүөсүбүттэр, фермалар, биригээдэлэр, учуастаһтар уонна отделениелэр социалистическайдын куоталаһыларын тэһиттэх туһаһтар.

Иһини сөргэ ССКП райкомун бюрота райсовет тыа хаһаайыстыбатыгар управленнети уонна народнай контуруот оройуоннааһы комитетын, иһе бары аһын сүбүөх органдарын муччат сүөһү кыһыһын тэрээһини рейдэ бэрээдэһин тигиһин быһаһыкка контуруотуу дууһаларыгар соруудаһта.

Сыллааһы былаан туолла

УДУРТСКАЯ АССР. Массыһыны оҕорор Ижевскайдаһи завод сымаларыт агрегатнай станктар оҕоһулуулар.

Снимокка: завод бастык элсара коммунист Н. В. КУЛЯНИН 6 иһиннэлэһи агрегатнай станкту дохуулар.
Б. ЗАГУЛЯЕВ фотота. ССТА фотокромкаста.

ССКП XXIV съедин көрсө

Сыллааһы былаан туолла

СЫЛАН. Отделение маннык 1643-түт кыһыһи иһи пазы. өһтүтэ нобилинньэһэ сылга үтү Пти отделеһеһа саһаһи үлэһи ыһыһыт үчүтэй ситиһэһиннэлэр. Сыллааһы былаан заловой уонна иһи түмүтүн 103,8 Халдыла ферматын коллектив, бырыһман толорууһа. Иһаһи сүрүтүтэ 115,7 бырыһман тө-166,6 центнер үтү ордух манна.

Куоталаһытга Бэһэ фермата Отделение биэр чүдүтү маннык-бастаһа Манна биһирин ыһах-сыта Мадаров А. У. манна иһи-тэн 1445-түн эт үтү манна-өһтүтэ 1628-түн эт үтү ма-лар. Манныһыт Палмылова та.

А. Г. дас биһирин иһарыттан
В. ДАРБАСОВ

ЧЕРКАСКОЙ УОБАЛАС.

Уобаластаары тья хааайыстыбанын оытгай станция хо-нууругар сира хорутааччы меха-низаторлар IV Бүгүн Союзтаа-рым күрөхтөннлөрө мытылышыа. Манна союзнай республикалар-тан уонна Болгарияттан, ГДР-тан, Венгрияттан 48 бастык маастардар кытынылар.

СНИМОККА: ити күрөхтөнн чемпионнара Иван Васильевич Левицкий (Черновикцкэй уобалас «Родина» колхоза) уонна Илга Робертовна Свилне (Литвицкэй ССР «Сирканабе Стрелникс» колхоза).

И. ВОЛЧКОВ фотота. **ССТА** фотөхрониката.

Утүө үгэскэ кубулуйда

Соторутаарыта Субуруускай аатынан совхоз 5 отделениеларын икки ардыларыгар спорт 7 көрүнүскүгөр спартакиадалара мытылган тумукташа. Барыта 120-чэ спортсмен кыччыбыт күрөхтөннөтө өлүс хатынмылаахтык уонна төрөөһүннөөхтүк баҕда.

Сылаанга былырын үлөү кинрибит спортнай саалара отделениеларынан биер формалаах, бэллэлээх спортсменнар бэрээдигтээх кэжжэнн стройдаан спартакиадаы аһыы үөрүүлээх парадьыгар тахсаллар. Спортсменнарм эбэрдэлээн уонна кинилэргэ ситиһиллэри бабаран Сылаан наһиллэтин Советын исполкомун председатели, өлөхтөөх партиянай төрүлтө секретара А. С. Сивцев, совхоз физкультураны уонна спорду төрүлөтүчүтө П. И. Харлампьев тыл эттилэр. Бу күрөхтөннөгө эбэрдэри сэргэ урукку өттүгөр өрөйүүн чийэни ситиһиллээхтик көмүскээбит спорт ветераннара кытылыны ыллылар. Бинилэр ортолоругар Болтоҕо отделениетин управлющайа, биллиилээх мас тардыһааччы Г. Х. Новгородов, Хатылым орто оскуолатын учуутала Д. И. Кладкина, Кытаанахтан И. Н. Попов, Сылаантан В. К. Пестегев, о. д. а. бааллар.

Күрөхтөннөһүн саахымакка, дуобакка, баскетболга оонньооччулар сабалымаллар. Дуобакка В. Е. Сивцев, И. Л. Говоров, И. И. Харлампьев, Д. И. Кладкина курдук күүстээх оонньооччулардаах Хатылым отделениетин хамаандата улахан сырата суох бастагы

миэстэҕэ тадыста. Иккинн сылааннар, үсүһү бөлгөннөлөр ыллылар. Баскетболга финалга тахсан Хатылым уолаттара кытаанахтары, Болтоҕо кыргыттары сылааннары кыайан бастаатылар. Спорт бу көрүскү А. Лебедева, П. Сивцева (Болтоҕо), Е. Макарова (Сылаан), П. Винокурова (Кытаанах), М. Белых (Соловьев) курдук, киникитин утумнаахтык эрчилиннөөхтөрүнэ өрөйүүн чийэни ситиһиллээхтик көмүскүүр спортсменналар баалара көрөөччүлэри улаханник үөртэ. Волейболга Хатылым уолаттара, Кытаанах кыргыттары кыайымаладыан буолулар.

Мас тардыһыта хатынмылаахтык барда. Спорт ветерана Г. Х. Новгородов ыарахан ыйааһыанга астыктык бастаата. Кыра ыйааһынгга Сылаан председатели Друзьников кыахтаадын көрдөрдө. Финалга Друзьников Новгородовы кыайан абсолютнай чемпион аатын ылды. Икки күннөөх хатынмы кэнниттэн Хатылым отделениетин хамаандата 20 очкону хомуйан бастаата уонна көһө сылдьар кубогунан наараадалаанна. Иккискэ сылааннар, үлүскэ кытаанахтар тадыстылар. Кыайымалаах хамаандалар уонна биридиллээн бастаабыт спорт-

сменнар дипломнары, грамоталары ыллылар. Бу күрөхтөннө үчүгэй өтөтүөхханы? Бастаагытынан, төрөөһүнө үчүгэй, маньаха совхоз салаатата ыччартарга улахан өбөлүгү бичирбүт. Иккиннэни, кыттааччытын ахсааны үгүс уонна бу спартакиада илһини өттүгөр спорт маассабай буолуугар тириэтинэн буолла. Үсүһүнн отделениеларынан хамаандалар биер формалаах буолуулары ситиһиллэбит. Төрүдүһүнн совхоз сүүмэрдэммит командатын таларга кылары биердэ. Ити өрөйүүн бары хааайыстыбалара бөхөлөмүт спортнай төрөйөөччилэрдээх буолбуттарын түмүгөр ситиһиллэбитин биер туютуга.

Национальнай астаныларга, волейболга спортсменнар техникскай таһымнара молтөбүн итэрдэ быһыматынан аарыахха соң Хөлөбүр, адыс туюска кылаанга бастаабыт Филиппов 23 метр 71 сантиметры эрэ түстэ. Үгүстөр 20—22 метринэн мунгурданылар. Оттон волейболга спорт ветераннарын Оконешников В. И., Собанин А. А. солбуйар кыахтаах оонньооччулар суохтар. Мантан сыаллаахтаах оскуола-ларга эбэр спортсменнары чаччык атлетикада, спорт национальнай көрүнүскүгөр эрчийин үлөтэ утумнаахтык мытыллыбат эбит. Ошон бу өттүнөн киникитин үлэни туһанарыбыт, ол киниттэн хааайыстыбаларынан оскуола-ларын үгүс кыттааччылаах күрөхтөннөһүлэри аһатар буоларбыт наада.

В. НЕУСТРОЕВ.

Күүстээх дьон тустарынан

Улахан да улахан собо

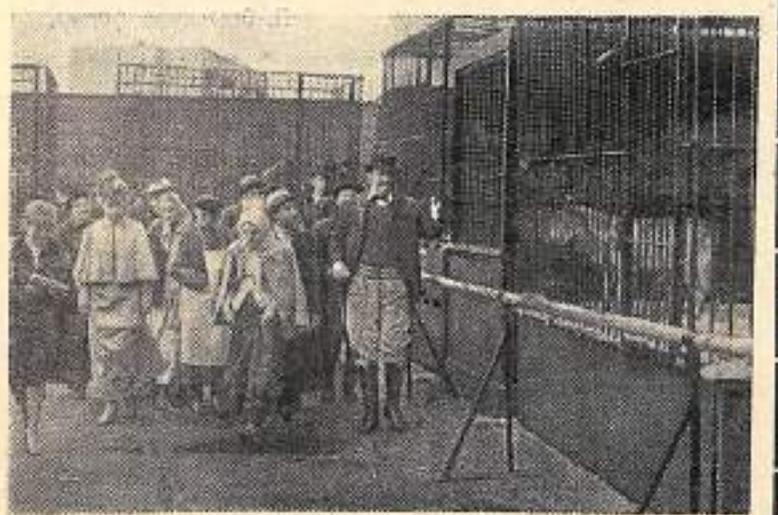
Куолаас Нөөтигэ мунхалаан аһыар үгэстээх эбит. Биир күбүн Туйма үрөөр баар Дьээнкиндэ күөлгө мунхалаабыттар. Собо балык бөҕө кэлбит, биир оһуобай улахан собону көрөн Күһөнөк сулбу таһыйан ылбатын убайа Куолаас Нөөтигэ быраатын мыстаабыт: Вайаантай улууһун улуу баайа Уот Куданга 9 үйэҕэ илбис иһэртэбит үрүүн чымчаах үрдүнэн көптөх, сур күүдөөх аһынан барбатах, сааһыгар икки атахтаах быаны быраахтаах саалыыр-буулуур биэтин көбүлүгөр холуу көрөн түспүт бөһөкөн дуу!

Ирилин түспүт, сүүрэн барчалаабыт. Күһөнөк атыттан матаман түөн бастыттан тутуспуттан төлөһөн куула саарыгар экирэтэн таһааран баай тиккэ эрийэ көтөн, икки ады тардыспыттар. Кэлин биз уган биччымнаабыт, айабыттан үрүүн күүтөн алыбыт, сыкнаабыт. Күһөнөк бизни сөһиллэнэн биллэ хару кулуку оһууна дьоло ытан ыһырыгар бөрөмөйдөмүт. Ватыйатынан төһөн кулуну сийитин өбөр-өбөр суол икки өттүнөн тибирэ испатэ үһү.

Күһөнөк бизни тутан барбытын көрбүт Уот Куданга сылгыныт чаһар уолаттара улуу бөйгө кэпсээн биэрбиттэр. Уот Куданга ороспуой ир суолун ирдээн, тор суолун тордоон, кымай-ханынмы биллэрим дьон Күһөнөк дьуолкалаах суолун батыспыт. Өтөр gymmataх 10 уоллаах Куһадай уоругар Бүтөй Мүөлэрэ өбөҕө тийиэл кэлбит. Уон ураһаттан бастыгынарыгар кинирон Куһадайга «Саалыыр-буулуур бизни илдьэ кэлбит Күһөнөк дьүһүнүн-бодотун көрөөрү ир суолун ирдээн кэллим, көрдөр» дьибит. Куһадай оонньоор үс конукка нэгэһиннэрэн баран, күн тахсыта үс тоһуо дуолан бухатырдары булан, Күһөнөги озорор ураһаттан умса баттаан, түөһүн тыламыттан мөрүөннээх көхсүгөр дьирэ Уот Кудангага көрдөрбүттэр. Онуоха Уот Куданга эһит: «Эр бэрдэ эбит, эрдэс улар курдук эһийн тийиэл түөтөр.» Ошон Эрдэс төтөөх Күһөнөк дьон аат биэрэн, бөйгө да астынан дойдутугар төһүбүтэ үһү.

С. РЕШЕТНИКОВ.

А. П. Чехов кэпсээннэринэн

«Мосфильм» киностудияба «Телефильм» айар холбоһугар режиссер Михаил Швейцер А. П. Чехов эрдэтээни кэпсээннэринэн «Капсуель» дьэн хартыныны устар.

СНИМОККА: «Циник» фильм биер новеллатын устуу. Уга — Сюсин орулуугар артист Юрий Волинцев.

В. МАСТЮКОВ фотота. **ССТА** фотөхрониката.

Үс төгүллээх пайщиктаах

Чурапчы сельпотун салайааччыллара хаһан эрэ, хантан эрэ байаалар булбут малдытын биһирээн туттар быраабылаахтар. Кинилэр ол быраабылаарын хайдах туттан олоххо киллэрэлэрин туһунан билиһиннэрэхтэни бабарабын.

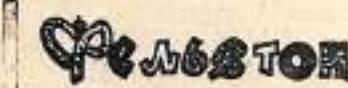
Бастагы быраабыла. Пайщикка чилиэни тардыыга нэһиллэннэ ортотугар мунһааха түрүөһүр, лекция, бөһөдө, курдук өй-төтөр үлэни мытар наадата суох. Дьон мисыран-бабаран, былдьаһан туран бөһөлэрэ кинирэн биэрэр усулуобуйаларын төрөйиллээхтөөх. Онуоха дэһгэ көстөр табалдары атылаһааччыны хас сырын ахсын пайщикка киллэрэн эрэ туран бэрлэлээхтөөх.

Маһаһыанга уочарат бөҕө. Биир эдэр киһи уочарата тийиэн кээлтигэр били наадалаах табаларын көрдүүр.

- Табаарыс, пайщикка кинир!
- Хайа, оттон урут иккитэ кинирэн турабын дьен, мин икки төгүллээх пайщиктаахпын өбөөт!
- Сельпо ыйаара өһнүк, урукку аахсыллыбау, билигин эн аны үс төгүллээх пайщиктаах буоларын, ол куһаған дуо?

Киһи төһөгөннэ дуо, сана пайщикка кинирэн уонна сылааһы усунуос харчытын 8 солкубайы төлөһөн туран наадалаах табаларын ылан тадыста.

Ити курдук эи иннигэр ханна да куоттарбат чаархаан итихтөрө уонна пай үбүн хомуйар хааһахтарын төһүөхтара. Сотору буолаат контуорада пай үбүн хомууга батча буолла дьен

аһаран суот туораахтара үһө-аллара сырметиллар. Былаан быдан аһара барбытын туһунан рапордаан нэһиргиттилэр.

Иккис быраабыла. Дьон хаһан да үрө-көтө атылаһапат боро-дуукталара, бөһөдө астыт балык кэһсирбө, киһи барыта саллар сакалааттара биер буолааччылар. Олор өлүс күндүр-кэйэн былдьаһынан атыга баран хаһаларын туһугар ол бабайыллары быраһыһыһахтарга эрэ көстөн аһар шампанскай, коһьяк арыгыларга, араас аска-уолго мүөс, кутурук оһорон ку-

ду аһымыллахтаах. Сүбү атылаһар киһи ол сүбүттүн мөһүн тууран, кутуругун быһан туран атылаһааччыга суох. Дьэ-тээлэр ылбатынар!

Онууларын быраһыһыһахтаны подарок дьен ааттаан, нэһир курдук сыналлаан, өртөн аатыр-дан-айгыһыһыһанар тиэрдиэхтөрө. Ити курдук төбөүттөн иһэрий, битэ буола туран сүннүгүн ыарыһаахтык дьоло көһөн ылаахтара.

Биһиги Чурапчы сельпотун салайааччыларынын ити «һыымаларын» хайгыыр кинилэри атын сиргэ батыһыт, үтүктүг дьен сүбэллэр буолбатахпыт. Бу нэһиллэннэ хармааныгар кинирэ сатаан, ол суотугар былааны төлөрөр, үбү киллэрэр, барбат табаары батара сатыыр сөптөөх дуо дьен ыйытылаһытын эрэ бабарабыт.

Ф. ФИЛИПОВ.

Редантор Н. П. СИДОРОВ.

Сибээс Чурапчылар уездин администрацията, партиянай уонна профсоюзнай төһүтээрдэ сибээс Одьүдүүннэлэри отделениетин үлэһитигэр Старостина Парасковина Егоровнара киһи татыһа быраата

ЕЛИСЕЕВ ВАСИЛИЙ ГАВРИЛЬЕВИЧ

уһун ыарахан ыһык кэнниттэн бу дьыл элтиннэ 30 күнүгэр маһүдүттэн бөһөлөрүн дьирг кутурууларынан тиэрдээлэр.